

CEDIS info

Bilten Crnogorskog elektrodistributivnog sistema • Broj 12 • Podgorica • Decembar • 2018.

Kreće projekat revitalizacije
SN i NN mreže

**Investicija za
budućnost**

Str. 20.

Magdalena Vukčević,
rukovodilac Sektora za ljudske
resurse, opšte poslove i
korporativne komunikacije

**U CEDIS-u su
zaposleni na
prvom mjestu**

Str. 8.

SREĆNI
NOVOGODIŠNJI I
BOŽIĆNI PRAZNICI!

CEDIS

www.cedis.me

Riječ direktora

Krajem decembra obično sumiramo i analiziramo šta smo od zadatog ispunili tokom godine, a nakon toga slijedi postavljanje novih ciljeva i zadataka. Prema ostvarenim rezultatima godina za nama biće uspješna, iako nijesmo ispunili cilj da do kraja ove godine pokrijemo negativan rezultat iz prve godine poslovanja. Pozitivnog poslovnog rezultata sigurno ne bi bilo bez truda i rada, a posebno bez insistiranja na što efikasnijem poslovanju i sve većoj zrelosti sistema da funkcioniše kao jedinstven organizam.

Učinili smo mnogo da poboljšamo uslove rada, prilike za usavršavanje i unaprijedimo sve preduslove kako bismo svi bili zadovoljni poslom koji radimo. Na proslavi rođendana naše kompanije govorili smo o tome koliko je važno preventivno održavanje i predupređivanje havarija, odnosno sistemski pristup i dobro planiranje, a najavili smo i aktivnosti na poboljšanju kvaliteta napajanja u ruralnim područjima. Pohvalili smo se urađenim na planu obezbjeđivanja podrške razvoju i operativi preko projekata koje realizuje Sektor za ICT s ciljem da se olakša rad zaposlenima kroz implementaciju informacionih tehnologija. Govorili smo i o tome koliko nam je važna bezbjednost zaposlenih, te o našim nastojanjima da na propisan način opremimo svakog člana CEDIS tima i da implementiramo na terenu međunarodne standarde iz te oblasti.

Zaista smo se trudili da razvijamo organizaciju, te smo u tom smislu donijeli veliki broj preciznih i razumljivih procedura koje uređuju procese u kompaniji i odgovornost za odvijanje tih procesa. Posebno je značajno što smo unaprijedili odnose sa korisnicima kroz formiranje Službe za odnose sa krajnjim korisnicima na čiju adresu mogu da se upućuju dopisi i predstavke na koje ćemo sigurno odgovoriti jer želimo da naši korisnici znaju da smo pouzdan partner.

Podsjetiću još na nešto što vam je takođe poznato, a to je da je gotovo polovina zaposlenih prošla kroz neku vrstu profesionalne obuke, obuke za razvoj leaderskih vještina, radionice ili događaja koji doprinosi razvoju timskog rada, kao i na činjenicu da je znatan broj zapo-

Zoran Đukanović

slenih riješio stambeno pitanje, što me posebno raduje. Obnovili smo vozni park koji je osnov za dobro obavljanje poslova i efikasniji rad na terenu. Radili smo i na jačanju međusobnih odnosa i razvoju interne komunikacije koja treba da nam pomogne da radne zadatke obavimo na najbolji način.

Nastavićemo sa ulaganjima u razvoj zaposlenih kroz realizaciju različitih aktivnosti koje doprinose stručnom osposobljavanju i usavršavanju kadrova. Za CEDIS su kvalitetni kadrovi, spremni da odgovore svim izazovima savremenog poslovanja, izuzetno važni.

Moram reći i to da je nivo i kvalitet saradnje sa pred-

stavnicima sindikata tradicionalno korektan. Redovno se sastajemo i zajednički rješavamo razna pitanja i uopšte imamo dobru komunikaciju

Možemo se pohvaliti i odgovornim odnosom prema zajednici, uz obećanje da ćemo nastaviti da se zalažemo za razvoj našeg društva kroz razumijevanje njegovih potreba i da doprinosimo unapređenju kvaliteta života i održivom razvoju neposrednog okruženja.

Ova godina, ipak, će biti upamćena po donošenju trogodišnjeg Plana investicija koji predviđa ulaganje od 80 miliona eura u izgradnju i revitalizaciju elektroenergetskih objekata, što je prvi korak prema znatnom poboljšanju kvaliteta snabdijevanja i dostizanju tehničkih standarda. U skladu sa ciljem da distributivna mreža treba da omogući regularan pogon i raspoloživost svih elemenata sistema, kao i planiran nivo gubitaka električne enrgije, Planom su definisani prioritetni investicioni projekti u primarnoj i sekundarnoj mreži, kao i određeni investicioni projekti u cilju stvaranja uslova za priključenje novih elektro energetskih objekata. Realizacija ovih investicija, koje su u interesu i korisnika i CEDIS-a, je prvi prioritet naše kompanije i moramo se potpuno posvetiti ostvarenju tog cilja, iako ima više faktora koji usporavaju investicione aktivnosti i zbog kojih kasnimo u tom dijelu. Od realizacije investicionih projekata prema planiranoj dinamici umnogome zavisi bu-

dućnost naše kompanije.

Želio bih da i u narednom periodu zadržite pozitivan kurs, u duhu slogana kompanije “Energija u srcu”, da nam svima bude cilj stabilan rast u svim segmentima poslovanja, da još više uštedimo, da budemo još efikasniji, da svi još nešto naučimo, da još bolje isplaniramo naše aktivnosti. Moramo brzo i kvalitetno odgovoriti na izazove koji su pred nama, podjednako kao pojedinci i kao tim. Izaozova ima dosta, iako bih izdvojio borbu protiv gubitaka u distributivnom sistemu. Riječ je o tome da se borimo protiv nelegalne potrošnje, što je pojava koju razvijeni svijet ne poznaje. Tom izazovu moramo odgovoriti jer nemamo izbora, pošto po tom osnovu gubimo ogromna sredstva koja su nam izvučena iz profita od strane onih koji neće da plaćaju ono što su potrošili. Moramo učiniti sve da ta sredstva, koja svake godine izgubimo na ovaj način, vratimo u sistem.

Vjerujem u zaposlene. Siguran sam da predstojeća zima neće spriječiti naše montere da stignu svuda i riješe problem korisnika. Očekujem da će i ostali naši zaposleni dati sve od sebe na svom radnom mjestu da bi naš sistem funkcionisao efikasno i sinhronizovano.

Želim vam da u 2019. godini pronađete novu energiju i motivaciju i budete još efikasniji u svom poslu, a prije svega, vama i vašim porodicama poželio bih mnogo zdravlja, sreće i pozitivne energije.

IMENOVANJA

Novi rukovodioci u četiri cjeline

Rada Rabrenović, koordinator za sisteme ljudskih resursa u Sektoru za ljudske resurse, opšte poslove i korporativne komunikacije

Rada je rođena 1955. godine u Mojkovcu, gdje je završila osnovnu školu, dok je Gimnaziju završila u Bijelom Polju.

Na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore diplomirala je 1978. godine. Prvi radni angažman, kao stipendista Metalaca, započela je 1979. godine u Metalcu - Gornji Milanovac.

U ED Mojkovac zapošljava se 1981. godine na radno mjesto šefa Službe za pravne, kadrovske i opšte poslove, a 1993. godine prelazi u EPCG gdje do 1998. godine radi u Službi za normativnu djelatnost. U tom periodu Rada je bila prvo član, a zatim predsjednik Komisije za zaštitu prava radnika koja je u drugom stepenu odlučivala po prigovorima i žalbama radnika. Po prelasku u Službu za investicije u prenosnu i distributivnu mrežu Sektora za razvoj i inženjering radila je na zastupanju EPCG u sudskim sporovima i rješavanju imovinsko pravnih poslova. U to vrijeme gradili su se dalekovodi 110kV „Podgorica-Cetinje“, „Podgorica-Budva“ i „Podgorica-Bar“, pa je Rada u postupku eksproprijacije i rješavanja imovinsko pravnih odnosa kompletne trase ovih dalekovoda, sa kolegama inženjerima i vještacima poljoprivredne struke prešla pješke.

Početkom 2006. godine prelazi u novoosnovani Tim za regulaciju na radno mjesto stručnog saradnika za pravne poslove, a zatim u Direkciju za tarife i odnose sa državnim

organima gdje je i dalje obavljala poslove stručnog saradnika za pravne poslove. U Direkciju za nabavku i logistiku dolazi 2013. godine na radno mjesto referenta za poslove nabavke, a od 2015. godine obavljala je poslove šefa Službe za usluge u Sektoru za ljudske resurse i opšte usluge FC Distribucija. Nakon izdvajanja CEDIS-a 2016. godine obavljala je poslove šefa Službe za opšte poslove, dok je od oktobra 2016. godine do januara 2018. godine, pored navedenih, obavljala i poslove v.d. šefa Službe za radne odnose i administraciju u tom sektoru.

Ksenija Kastratović, šef Službe za opšte poslove u Sektoru za ljudske resurse, opšte usluge i korporativne komunikacije

Ksenija je rođena 1982. godine na Cetinju, gdje je završila osnovu školu i gimnaziju, dok je Pravni fakultet završila na Univerzitetu Crne Gore.

Radni odnos je zasnovala 2006. godine u Elektroprivredi Crne Gore. Od samog početka izdvajala se od drugih posvećenošću i odgovornošću, pa je nakon završenog pripravničkog staža prvo obavljala poslove Odgovornog referenta za kadrovske poslove, a zatim rukovodioca Sektora za upravljanje ljudskim resursima. Nakon toga Ksenija je pokrivala radno mjesto šefa Službe za upravljanje ljudskim resursima u FC Distribuciju, a od izdvajanja CEDIS-a obavljala je poslove šefa Službe za radne odnose i administraciju u Sektoru za ljudske resurse, opšte usluge i korporativne komunikacije.

Marina Vojinović, v.d. šefa Službe za radne odnose i administraciju u Sektoru za ljudske resurse, opšte poslove i korporativne komunikacije

Marina je rođena 1978. godine u Podgorici, gdje je završila osnovnu i srednju školu, kao i Pravni fakultet na Univerzitetu Crne Gore. Prvi radni odnos zasnivala je 2006. godine u Elektroprivredi Crne Gore. Nakon završenog pripravničkog staža prvo je obavljala poslove referenta za pravne poslove, zaštitu na radu i javne nabavke, a zatim referenta za podršku menadžmentu, pa specijaliste za pravne poslove. Njena stručnost, posvećenost i odgovornost prema poslu preporučila je za radno mjesto šefa Službe za razvoj organizacije u Sektoru za ljudske resurse, opšte usluge i korporativne komunikacije, na kojem se nalazi od izdvajanja CEDIS-a. Pored te dužnosti, kao v.d. obavljaće i dužnost šefa Službe za radne odnose i administraciju u pomenutom Sektoru.

Milioš Marić, šef Službe za pristup mreži u Regionu 6

Miloš je rođen u Bijelom Polju gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju, a Elektrotehnički fakultet – smjer Energetika završio je na Univerzitetu Crne Gore. Radni angažman je počeo u Drvnom kombinatu „Vektra Jakić“, a zatim prelazi u Srednju elektro ekonomsku školu u Bijelom Polju na mjesto profesora za elektro grupu predmeta. Od 1997. godine bio je pomoćnik direktora, a od 2000. do dolaska u CEDIS direktor ove obrazovne ustanove. Marić je tokom svog radnog angažmana bio član školskog odbora u više škola, predsjednik Upravnog odbora Centra za sport u Bijelom Polju, član Izvršnog odbora Unije direktora škola u Crnoj Gori, član Tima za izradu obrazovnog programa, eksterni evaluator Centra za stručno obrazovanje, predsjednik Upravnog odbora Centra za sport itd.

Drugi pišu

Bolja mreža za dva sela

U bratonožičkim selima Vilac i Preljubovica obnovljena je elektromreža. Ekipe CEDIS-a su na tom području zamijenile dotrajale stubove. Kako je kazao Boro Đelević, predstavnik mještana Bratonožića, rekonstruisano je dva kilometra niskonaponske linije.

- Sela Vilac i Preljubovice se napajaju iz TS "Kula- Pelev Brijeg" koja je rekonstruisana i možemo biti samo zadovoljni. Posao je odrađen i više nego kvalitetno, na tom potezu od dva kilometra zamijenili su devet stubova

sklonih padu. Ta linija je inače, bila jako loša. Na pojedinim mjestima su dalekovodne žice bile toliko zarasle u granje da kad dune vjetar uvijek smo ostajali bez struje što nam je stvaralo velike probleme. Zahvalni smo CEDIS-u na svemu i oni su primjer da kad se nešto hoće to se i može. Nadamo se da će se time voditi i ljudi iz Vodovoda pa da konačno priključimo neka sela na mrežu - kazao je Đelević.

Izvor: DN Dan

CEDIS-u nagrada Unije poslodavaca za DOP

Briga o zaposlenima sastavni dio poslovne strategije

Crnogorski elektrodistributivni sistem ovogodišnji je dobitnik nagrade za društveno odgovorno poslovanje u kategoriji Briga za zaposlene koju dodjeljuje Unija poslodavaca Crne Gore

Petu godinu zaredom, Unija poslodavaca Crne Gore organizuje dodjelu nagrada za primjere dobre prakse u oblasti društveno odgovornog poslovanja pod nazivom «UPCG nagrada za DOP». Nagrade se dodjeljuju za mala, srednja i velika preduzeća, i to u kategorijama “Briga za zaposlene”, Briga za životnu sredinu i “Briga za zajednicu”. Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu nagrada je pripala za društveno odgovorno poslovanje u oblasti “Briga za zaposlene” u kategoriji velikih preduzeća, dok je u kategoriji malih preduzeća za ovu oblast nagrađen studio Bild. Direktorici Sektora za ljudske resurse, opšte usluge i korporativne komunikacije, Magdaleni Vukčević, nagradu je uručio generalni sekretar Unije slobodnih sindikata Crne Gore Srđa Keković.

Vukčević se zahvalila Uniji poslodavaca ističući da iza pojma poslodavac stoji tim stručnih ljudi, posvećenih promjenama nabolje, kojima je stalo do kompanije i do toga da u njoj rade zadovoljni zaposleni.

“Želimo da zaposleni osjete da poslodavac brine o njima, pa tako ova nagrada stiže u pravo vrijeme, pred Novu godinu, kada smo svi pomalo umorani od brojnih projekata. Ona je i podstrek da u u sljedećoj godini nastavimo istim tempom - rekla je Vukčević.

Glavni kriterijumi na osnovu kojih su dodjeljivane nagrade UPCG su održivost, inovativnost i ostvareni uti-

Srđa Keković je uručio nagradu Magdaleni Vukčević

caj na sve uključene strane, a cilj nagrada je promovisanje primjera dobre prakse društveno-odgovornog poslovanja, kao i preduzeća koja takvu praksu osmišljavaju i primjenjuju.

Svečana seremonija na kojoj su dodijeljene nagrade održana je u okviru konferencije „Jaka privreda – uspješna Crna Gora“, a otvorila je generalna sekretarka UPCG Suzana Radulović, koja je tom prilikom istakla da društveno odgovorno poslovanje u najvećoj mjeri prihvataju i praktikuju velike kompanije, naročito one globalne.

-Moram naglasiti da nas u Uniji poslodavaca posebno raduje to što, iz godine u godinu, takva praksa postaje sve zastupljenija i među malim i srednjim preduzećima koja postaju čak i svojevrsni lideri inovativnog pristupa u primjeni principa društveno odgovornog poslovanja – kazala je Radulović.

Glavna nagrada za 2018. godinu – za društveno odgovorno poslovanje u sve tri navedene kategorije pripala je kompaniji Telenor. U oblasti “Briga za zajednicu”, ravnopravni dobitnici nagrada u kategoriji malo preduzeće su kompanije DOMEN, ZZI i FABRIKA IDEJA, SAVA OSIGURANJE AD je dobitnik nagrade UPGC u kategoriji srednje preduzeće, a u kategoriji veliko preduzeće, nagrada je dodijeljena Crnogorskom elektroprenosnom sistemu.

U oblasti “Briga za životnu sredinu” za 2018. godinu, u kategoriji malo preduzeće, nagrađena je kompanija AMPLITUDO. U kategoriji srednje preduzeće, ravnopravne nagrade osvojile su kompanije COCA-COLA HBC Crna Gora i MONTENOMAKS C&L.

Svečanosti na kojoj su ovogodišnjim laureatima Unije poslodavaca dodijeljene „UPCG nagrade za DOP“, prethodila je dodjela Priznanja za napore uložene u inkorporiranje principa DO u poslovanje čiji je dobitnik kompanija Rudnik uglja Pljevlja. Ceremonija je održana u okviru konferencije „Jaka privreda – uspješna Crna

Marija Jovović i Magdalena Vukčević

Gora“, koju su organizovale UPGC i Međunarodna organizacija rada (ILO).

Javni konkurs za „UPCG nagradu za DOP“ za 2018. godinu bio je otvoren od 25. septembra do 25. oktobra, a prijave su mogle da podnesu sve kompanije registrovane u Crnoj Gori.

Ovogodišnji laureati sa predstavnicima Unije poslodavaca

Magdalena Vukčević, rukovodilac Sektora za ljudske resurse, opšte poslove i korporativne komunikacije

U CEDIS-u su zaposleni na prvom mjestu

Crnogorski elektrodistributivni sistem je ovogodišnji dobitnik nagrade Unije poslodavaca Crne Gore u kategoriji "Briga za zaposlene". Ovo je samo jedno u nizu priznanja našoj kompaniji za društveno odgovorno poslovanje.

Magdalena Vukčević, rukovodilac Sektora za ljudske resurse, opšte poslove i korporativne komunikacije, istakla je da je nagrada Unije poslodavaca, koja nas je izdvojila kao uspješnu kompaniju, na najljepši način zaokružila ovu poslovnu godinu.

-Ovo priznanje, koje za nas predstavlja veliku čast, je potvrda da smo pokazali najbolju i najdosljedniju brigu za zaposlene koja je dio naše poslovne prakse. Takođe je veliko priznanje za naš rad i posvećenost društvenoj odgovornosti na svim poljima, ali i dodatni motiv i obaveza da nastavimo sa primjenom principa društvene odgovornosti u svim segmentima – kaže Vukčević.

Prema njenim riječima, za dobijanje ovog značajnog priznanja zaslužan je tim vrlo posvećenih stručnih ljudi iz CEDIS-a koji žele da odgovore izazovu veoma brzih promjena u okruženju u kojem poslujemo i da doprinesu da svaka promjena u našoj kompaniji uvijek bude promjena na bolje. Na čelu tima je, svakako izvršni direktor kao predstavnik poslodavca, a tu su i svi oni koji konstantno brinu da se zahtjevi zaposlenih rješavaju u skladu sa zakonom i koji vode računa o razvoju zaposlenih, kao i o tome da budu što više uključeni u poslovne procese i što bolje informisani, te da osjete da ova kompanija istinski brine o njima.

-Nastavićemo sa realizacijom društveno odgovornih programa u cilju da dodatno doprinesemo boljitku zajednice u kojoj poslujemo – najavila je Vukčević.

Magdalena Vukčević

Kao potvrdu brige o zaposlenima ona je apostrofirala projekat uvođenja Intaneta, a posebno CEDIS klik aplikacije koja predstavlja apsolutnu novinu u oblasti interne komunikacije i jednu od najsavremenijih personalizovanih aplikacija za umrežavanje, informisanje i interakciju sa zaposlenima.

-S obzirom da je CEDIS u organizacionom smislu vrlo razdužen sistem, te da znatan broj zaposlenih radi na terenu gdje nemaju pristup računaru, osmislili smo ovaj savremeni kanal komunikacije koji ima brojne informa-

tivne i interaktivne mogućnosti. Na taj način će gotovo svi zaposleni u kompaniji biti u prilici da dobijaju pravovremeno informacije i da budu interaktivni. Već od kraja decembra imaće pristup svojim platnim listama, pristup imeniku sa kontaktima svih zaposlenih, kao i direktan pristup Facebook i Instagram starni CEDIS-a. Takođe će imati direktan kontakt sa HR službom, mogućnost prijavljivanja problema Službi za održavanje objekata, a na aplikaciji će biti dostupni i svi akti kompanije. Biće moguće i anketiranje zaposlenih o onome što je od značaja za kompaniju i za poboljšanje njihovog položaja. CEDIS je prva kompanija u Crnoj Gori koja internu komunikaciju podupire na ovaj način – naglasila je Vukčević.

U godini na izmaku značajna aktivnost, prema njenim riječima, bila je i osnivanje službe u čijoj je nadležnosti održavanje i optimizacija poslovnih prostora, a prethodnog mjeseca potpisani su najbitniji ugovori sa dobavljačima i izvođačima radova. Za adaptaciju i bolje organizovanje poslovnih prostora u 2018. godini je izdvojeno 200 hiljada eura, a, u 2019. su planirane još intenzivnije aktivnosti u cilju stvaranja što boljih uslova za rad zaposlenima koji će i kroz pomenutu aplikaciju biti u mogućnosti da nadležnoj službi prijavljuju probleme, vezno za uslove rada, na vrlo jednostavan način.

Osvrćući se na ostale aktivnosti koje su obilježile 2018. godinu, naša sagovornica je istakla da je na poziv zaposlenima za dobrovoljno napuštanje kompanije uz isplatu otpremnine, odziv bio najbolji do sada, pa je na taj način kompaniju napustilo 78 zaposlenih. Realizacija ovog programa CEDIS-u je omogućila značajnu racionalizaciju i optimizaciju broja zaposlenih, što je preduslov za dobar balans između potreba za zapošljavanjem s jedne i troškova radne snage definisanih budžetom kompanije, s druge strane.

A u cilju razvoja organizacije i korporativne komunikacije u toku ove godine iz nadležnosti Sektora za ljudske resurse donijeta su i četiri pravilnika, šest procedura i jedna smjernica. Pored toga, donijeto je još 16 internih akata koji su u nadležnosti drugih organizacionih jedinica.

Vukčević ističe da treba da počne realizacija još jednog projekta iz domena opštih poslova za koji će ovih dana biti sproveden postupak javne nabavke. Riječ je o čuvanju, skladištenju i digitalizaciji arhivskog materijala koji će biti obezbijeđen po najvišim standardima čuvanja i

Sa obuke zaposlenih u Službi za odnose sa korisnicima

dostupan na zahtjev zaposlenog na najjednostavniji način, na veb aplikaciji u skeniranoj formi. To će znatno olakšati i pojednostaviti pristup arhivskim dokumentima i pretraživanje po arhivi.

-Sve ove aktivnosti sprovodimo jer su nam na prvom mjestu naši zaposleni kojima je u ovoj godini isplaćeno na ime pomoći preko 120 hiljada eura i o čijem profesionalnom i ličnom razvoju brinemo i kroz obuke, treninge, seminare i stručno usavršavanje. U 2018. godini je za obuke i službena putovanja potrošeno oko 162 hiljade eura, a za časopise i licence 12 hiljada.

Sektor za ljudske resurse i za narednu godinu ima planove za dalje unapređenje uslova rada zaposlenih i povećanje njihovog zadovoljstva. Da bi se u potpunosti mogli osloniti na kvalitetan kadrovski potencijal, moramo umjeti da prepoznamo i razvijamo sve njegove potencijale do maksimuma, jer uspjeh svake kompanije prave njeni ljudi. Stoga ćemo i sljedeće godine omogućiti stručno usavršavanje znatnom broju zaposlenih, a u tu svrhu opredijeljeno je 145 hiljada eura – istakla je Vukčević podsjetivši da je kompanija dosta uradila i na polju društveno odgovornog poslovanja te da smo, podržavši preko 40 projekata, za podršku zajednici izdvojili skoro 150 hiljada eura.

Ona CEDIS vidi kao stabilnu kompaniju, sa postepenim poboljšanjima u svim oblastima i sa zadovoljnim zaposlenima koji se lako identifikuju sa ciljevima kompanije. Svaki zaposleni je značajna karika u našem sistemu i od kvaliteta pružene usluge ili posla koji obavljamo zavisi konačan uspjeh naše kompanije.

Sektor za razvoj i investicije

Posvećeni razvoju uprkos poteškoćama

Crnogorski elektrodistributivni sistem je u 2018. godini realizovao više investicionih projekata koji su se odnosili na poboljšanje kvaliteta napajanja postojećih i mogućnost priključenja novih korisnika na distributivnu mrežu. To se prvenstveno odnosi na izgradnju 35 i 10 kilovoltnih kablovskih vodova i izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih TS 35/10kV, čime se postiže poboljšanje tehničkih performansi tih napojnih objekata, a zatim i na izgradnju, sanaciju i rekonstrukciju srednjenaponske i niskonaponske mreže.

Iz Sektora za investicije saopštili su da je od planiranih investicija u ovoj godini završena izgradnja 35 i 10 kV kablovskih vodova za uklapanje TS "Novi Ulcinj" u elektroenergetsku mrežu, kao i opremanje 35 kilovoltnih ćelija u TS 110/35kV "Ulcinj" i TS 35/10kV "Grad", ukupne vrijednost 2,1 milion eura. Od ostalih investicija u primarnu mrežu ističu ugradnju transformatora, vrijednih oko 900 hiljada eura, u 20 trafostanica naponskog nivoa 35/10kV, koje su raspoređene po cijelom konzumu, kao i izmještanje kablovskog voda „Česljari“ u Tivtu za koje je izdvojeno nešto manje od 20 hiljada eura.

Kada je riječ o sekundarnoj mreži, u toku ove godine završena je rekonstrukcija i opremanje 10 kilovoltnih ćelija u trafostanicama 35/10kV „Kličevo“ i „Petrovac“, kao i rekonstrukcija 31 TS 10/0,4kV na području regiona 1, 2, 4 i 5, koja je podrazumijevala zamjenu transformatora i SN i NN blokova.

Pored toga, rekonstruisani su niskonaponski nadzemni vodovi iz STS 10/0.4 kV : "Plana", "Velje Polje", "Mamućevina", "Kraljevo kolo", "Krute Vladimirske" i izgrađen po jedan niskonaponski kablovski vod u Beranama i Bijelom Polju. Vrijednost ovih investicionih projekata je oko 140 hiljada eura.

TS 35/10kV "Novi Ulcinj"

Izgrađene su još i 23 trafostanice 10/0,4kV sa uklapanjem u SN i NN mrežu, od čega po sedam u Ulcinju i Nikšiću, tri u Kotoru i po jedna u Podgorici, Cetinju, Tivtu, Herceg Novom, Baru, Beranama, Bijelom Polju, Kolašinu, Mojkovcu i Žabljaku. Ova investicija CEDIS-a premašila je milion eura.

Završena je, takođe, izgradnja dva 10 kilovoltna voda u Ulcinju, kao i podzemni vod 10 kV „Morinj – Lipci“ u Kotoru, dok je vod „Petrovići-Vraćenovići-Deleuša“ u Nikšiću izmješten, kao i vod duž magistralnog puta Golubovci u Podgorici, od kružnog toka prema Aerodromu do kružnog toka prema zaobilaznici. Riječ je o vrlo zahtjevnim projektima, vrijednim 280 hiljada eura.

Godinu na izmaku obilježio je i nastavak realizacije III faze AMM projekta, a u okviru nje i rekonstrukci-

Ugradnja kablovskog voda

Postrojenje TS "Novi Ulcinj"

ja pripadajućih niskonaponskih mreža, te nabavka i ugradnja mjerne opreme sa pomoćnom opremom za nove korisnike, proizvođače i trafostanice, odnosno izmještanje mjernih mjesta i opremanje elektrodistributivne mreže komunikacionom i ostalom opremom koja će omogućiti daljinsko očitavanje brojlara korisnika i brojlara za praćenje tokova energije. U sklopu III faze rekonstrukcija NN mreža se radi u znatno većem obimu u odnosu na prethodne dvije faze, pošto CEDIS planira da, pored povećanja sigurnosti i kvaliteta napajanja korisnika, preko NN mreže ostvari dobru dvosmjernu komunikaciju.

Od ostalih investicija koje su završene u prethodnom periodu treba izdvojiti i uzemljenje neutralne tačke 35 kV mreže Herceg Novog, kao i uzemljenje neutralne tačke 10 kilovoltne mreže u trafostanicama „Dubovica“, „Grbalj“ i „Tuzi“, u koje je CEDIS uložio 840 hiljada eura.

Iako su bili u planu, četiri investiciona projekta primarne mreže, čija je vrijednost milion i 100 hiljada eura, neće biti realizovana prema predviđenoj dinamici zbog nemogućnosti blagovremenog rješavanja imovinsko pravnih odnosa, nepostojanja prostorno planske dokumentacije i dugotrajnog i neizvjesnog ishoda

tenderskih postupaka. Riječ je o izgradnji DV 35 kV „Cetinje - Rijeka Crnojevića - Podgor“, izgradnji 35 kV kablovskog voda i optičkog kabla od TS „Tivat“ do TS „Račica“, gdje je u toku rješavanje imovinsko pravnih odnosa i tenderski postupak za realizaciju projekta, kao i rekonstrukciji DV 35kV „Glava Zete-Čevo“. U realizaciji projekta „zamjena 10 kilovoltnog postrojenja u TS „Kličevo“ problem predstavlja nepostojanje prostorno planske dokumentacije.

Navedeni problemi su, između ostalog, uticali i na to što nije završena planirana izgradnja još 12 objekata sekundarne mreže, i to šest stubnih trafostanica sa dva priključna dalekovoda, četiri NDTS i dvije TS ukupne vrijednosti 730 hiljada eura. Kasni i izgradnja i rekonstrukcija 16 10 kilovoltnih vodova i dva rasklopna postrojenja procijenjene vrijednosti milion i 370 hiljada eura, kao i projektovanje i priprema uzemljenja neutralne tačke u četiri trafostanice, te razvoj postojećeg software Oracle eBs sistema, ukupne vrijednosti preko 600 hiljada eura.

Završetak ovih projekata je prioritet u narednom periodu a efekti svih navedenih investicija će se i te kako odraziti na broj i smanjenje trajanja beznaponskih pauza i na kvalitet napajanja.

REGION 3

Odgovorili na sve zahtjeve korisnika

Zaposleni u Službi za održavanje Regiona 3 su u prethodnom periodu bili angažovani na realizaciji Plana održavanja za tekuću godinu i rekonstrukciji visokonaponske i niskonaponske mreže u cilju pripreme elektroenergetskih objekata za rad u zimskim uslovima. U domenu njihovog rada bilo je i uzorkovanje mineralnih ulja iz energetskih transformatora, obilazak, popisivanje i fotografisanje svih trafostanica 10/0,4kV na teritoriji tog regiona i raskresivanje rastinja, prvenstveno u trasi 10 kV vodova. Nijesu izostale ni brojne intervencije po zahtjevima korisnika distributivnog sistema. -Nijesmo uspjeli da u potpunosti realizujemo Plan održavanja jer smo imali veliki broj intervenecija na saniranju havarijskih stanja na niskonaponskim i visokonaponskim mrežama, a takvom rezultatu dosta su doprinijeli i brojni pojedinačni zahtjevi korisnika da se sanira postojeće stanje na NN mrežama. Izlaskom na teren naše ekipe su utvrđivale da je veliki dio tih zahtjeva bio opravdan, ponegdje i u kategoriji havarijskih radova. I pored toga je puno urađeno na čitavom području koje je u našoj nadležnosti, od Rožaja, preko Berana do Gusinja – ističe šef Službe održavanja, **Saša Pešić**.

Rekonstruisano je, prema njegovim riječima, sedam 10 kilovoltnih dalekovoda, od čega tri u Beranama i po jedan u Andrijevici, Petnjici, Plavu i Rožajima. Tom prilikom ugrađeno je 25 nosivih drvenih i 35 impregnisanih drvenih stubova, te 16 željezno rešetkastih. Ugrađivani su i linijski rastavljači na tri dalekovoda i mijenjani dotrajali stubovi, provodnici i ovjesna oprema.

Pešić ističe da se intenzivno radilo i na rekonstrukciji niskonaponskih mreža u cilju povećanja njihove pouzdanosti. U potpunosti je rekonstruisano 15-tak NN mreža na kojima je ugrađeno oko 50 drvenih i 20-tak

Rekonstrukcija NN mreže u Petnjici

armirano betonskih stubova i razvučeno oko 2.500 m samonosivog kablovskog snopa različitih presjeka.

-Vršeno je, takođe, uzorkovanje mineralnog transformatorskog ulja u organizaciji Sektora za sistem zaštite, ispitivanja i standardizaciju prostora čijoj su ekipi cijelo vrijeme na usluzi bili vodeći elektromonteri sa našeg

područja. Naš region je bio spreman za te aktivnosti pa je uzorkovano i ispitano ulje iz 174 trafostanice i ustanovljeno da kod pet uzoraka postoji kontaminacija PCB česticama. Na proljeće će se ispitati ulje i u preostalim trafostanicama u našem konzumu – kazao je Pešić. On je naveo još jednu značajnu aktivnost u toj cjelini koja treba da doprinese boljoj organizaciji rada. Riječ je o obilasku i fotografisanju trafostanica 10/0,4kV, te sačinjavanju zapisnika, da bi se provjerili i sakupili podaci o tim objektima.

-I tom poslu smo bili maksimalno posvećeni i do kraja oktobra smo popisali i snimili sve trafostanice koje su naše osnovno sredstvo, a podatke dostavili nadležnima u matičnom sektoru - rekao je Pešić.

Prema njegovim riječima, veliku pažnju posvetili su rješavanju zahtjeva korisnika distributivnog sistema koji su im upućivani posredstvom matičnog sektora i Sektora za odnose sa regulatorom i krajnjim korisnicima.

-Toliki broj zahtjeva pokazuje da su neophodna veća ulaganja u taj dio sistema, ali i veći broj zaposlenih koji su za njega zaduženi. Opredijeljenih 334 hiljade eura za materijal za sljedeću godinu neće u potpunosti riješiti ovaj problem i popraviti stanje VN i NN mreže koja je poprilično amortizovana – istakao je naš sagovornik i dodao:

-Samo u III kvartalu primljeno je ukupno 346 zahtjeva a mi smo na gotovo sve odgovorili, što je rezultat za pohvalu. Slično je bilo i u oktobru, kada smo takođe odgovorili na 99 odsto zahtjeva, iako ovo nije nimalo jednostavan posao. Naime, nakon svakog zahtjeva, odnosno prigovora korisnika, naši zaposleni izlaze na teren, lično kontaktiraju podnosioca prigovora i pokušavaju da, u skladu sa realnim stanjem i prioritetima daju informaciju kako i kada će odgovoriti na njihov zahtjev. Predstoji da se odrade dogovorene aktivnosti, što takođe nije lak zadatak, iako u ovom poslu lakih zadataka i nema. Nastojaćemo da završimo sve što smo dogovorili, i pored određenih problema sa kojima se susrećemo.

Pešić je ovom prilikom još naveo da se odmah nakon dobijanja Ugovora o sječi rastinja ispod tamošnjih visokonaponskih i niskonaponskih vodova, prionulo na posao jer su te aktivnosti jako pažljivo planirali i Ugovor dugo očekivali.

Rekonstrukcija STS u Beranama

-Neočišćeni koridori od niskog rastinja i drveća značajno utiču na pogonsku spremnost naših 10 kV dalekovoda, koji su u prethodnom periodu najčešće ispadali upravo iz tog razloga. Predlagali smo da se obuhvati 10 odsto od ukupne dužine, ali Ugovor nije na toliko sklopljen. Ipak, s obzirom da se taj problem prvi put rješava na ovakav način, veoma smo zadovoljni. Raszkresivanje je već završeno za područje Berana, Petnjice i Andrijevice, polovina posla je urađena i u Rožajama i ako vrijeme dozvoli, te aktivnosti će se prije većih snjegova završiti i u Plavu i Gusinju, što će doprinijeti sigurnosti napajanja – kazao je Pešić.

REGION 6

Sanira se mreža uoči zime

Zaposleni u Službi održavanja Regiona 6 su svakodnevno angažovani na zamjeni dotrajalih stubova na 10 kilovoltnim dalekovodima i niskonaponskim mrežama u ruralnim područjima, kako bi se uoči zimske sezone povećala statička stabilnost vodova i sigurnost napajanja korisnika električnom energijom. Pored drvenih i armirano betonskih stubova, ugrađuju se i čelično rešetkasti na kritičnim tačkama na mreži.

Šef Službe održavanja, **Miloš Konatar**, kaže da zaposleni u ovoj cjelini ulažu maksimalne napore u sanaciji i rekonstrukciji mreže.

-Srećom, vrijeme nas je poslužilo, tako da smo zadovoljni odrađenim poslom. Sanirali smo u dobroj mjeri mreže i rekonstruisali dalekovode, a ekipe iz grupe

za trafostanice svakodnevno rade na provjeri ispravnosti ulja u trafoima, kao i na provjeri prekidača i čišćenju trafostanica kako bi ih što bolje pripremili za povećana opterećenja – istakao je Konatar.

On navodi da su zahvaljujući dobrom planiranju i rukovođenju radovima, te maksimalnom angažovanju svih zaposlenih, u prethodnom periodu ugradili gotovo hiljadu i po drvenih stubova i 260 betonskih, kao i 30 čelično rešetkastih. Ugrađeno je takođe oko 18 hiljada metara samonosivog kablovskog snopa različitih presjeka i preko dvije hiljade kilograma Al Fe užeta.

-Tokom ove godine uspjeli smo da snimimo sve 10 kilovoltne dalekovode sa GPS koordinatama i da ih une-

Zamjena transformatora na STS u Bijelom Polju

Rekonstrukcija STS "Pobrisijevići" u Mojkovcu

semo u Geografsko informacijski sistem. Također je izvršeno uzorkovanje ulja u trafostanicama prema ranije definisanom planu, a trenutno je u toku revizija i obilazak ovih objekata sa popunjavanjem obrazaca i fotografisanjem svih trafostanica koje su u vlasništvu CEDIS-a. Ove aktivnosti će znatno olakšati rad ne samo zaposlenima u Službi održavanja, nego i našim kolegama u drugim službama – rekao je Konatar.

Predstoji, prema njegovim riječima, raskresivanje rastinja u trasama dalekovoda i niskonaponskih mreža, sa čime se kasni iako je ovaj posao ranije ugovoren, što našim ekipama znatno otežava rad na pripremi objekata za zimu. Sami se, kažu, dovijaju i trude da riješe najkritičnija mjesta.

A pored poslova iz domena rada ove službe, oni vrše i manipulaciju u četiri trafostanice naponskog nivoa 35/10kV („Čokrlije“, „Šćepanica“, „Ribarevine“ i „Manastir Morača“) koje nemaju stalnu posadu i uvijek su tu da pruže podršku zaposlenima u Službi mjerenja i Službi za pristup mreži.

-Sa stanovišta napajanja električnom energijom i održavanja elektroenergetskih objekata, konfiguracija terena u Bijelom Polju, Kolašinu i Mojkovcu je, podsetiću, krajnje nepovoljna zbog velikih dužina 10 kilo-

Montaža čelično rešetkastog stuba na DV „Tomaševo“

voltnih vodova i niskonaponske mreže koja je pretežno nadzemna. Znatno broj planinskih sela, mala gustina naselja i priključaka po kilometru mreže (na svakom imanju kuća i priključak), te velika dužina NN vodova i trafostanice koje su radijalno napojene na ruralnom području, uz izražen problem statičke stabilnosti vazdušnih vodova na seoskom i planinskom području, dodatno otežavaju problem kvalitetnog i sigurnog elektroenergetskog opskrbljivanja. Prijeko nam je potrebno podmlađivanje moniterskog kadra, jer je za 27 montera, od kojih su neki pri kraju radnog vijeka, održavanje ovolikog područja pretežak zadatak – ističe Konatar i dodaje:

-S druge strane, gradska i prigradska mreža su u dobrom stanju jer su TS 10/0.4 kV pretežno dvostrano napojene a NN mreža je u prethodnom periodu rekonstruisana kroz projekat ugradnje daljinskih brojila. Raduje najava novih investicija i revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske mreže jer će ovaj, za CEDIS i za korisnike izuzetno važan projekat, znatno poboljšati kvalitet napajanja električnom energijom i relaksirati lokalni elektrodistributivni sistem – kazao je, na kraju, Miloš Konatar.

Montaža čelično rešetkastog stuba na DV „Skrbuša“ u Kolašinu

REGION 7 uoči zime

Spremaju se za povećana opterećenja

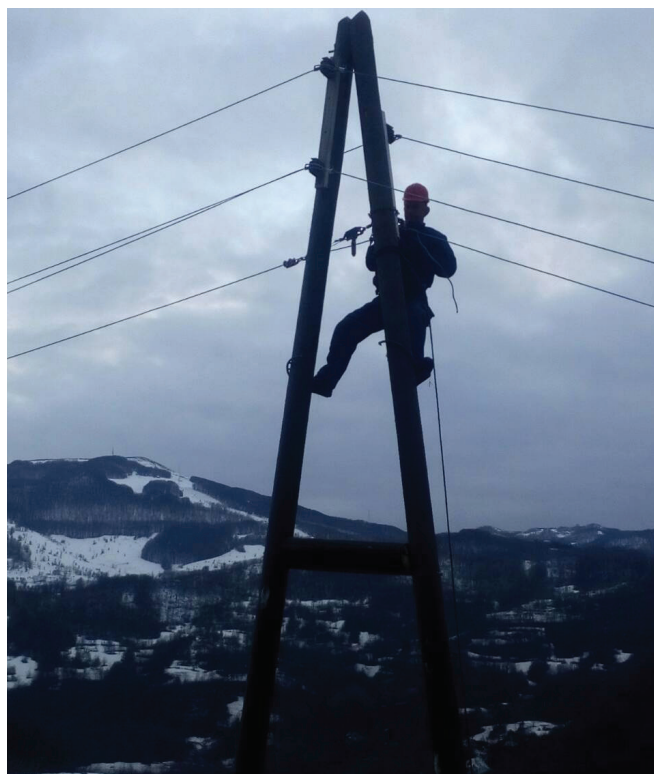
Zaposleni u Službi održavanja Regiona 7 užurbano izvode radove na niskonaponskim mrežama i dalekovodima, da bi ih što bolje pripremili za rad u zimskim uslovima. Tako je u punom zamahu zamjena dotrajalih stubova i ovjesne opreme, kao i zamjena provodnika na vazдушnim vodovima.

Veselim Živković, šef Službe za održavanje u ovom regionu, informiše da je do početka decembra zamijenjeno blizu hiljadu i po stubova, od čega oko 85 odsto impregniranih drvenih, ali i znatan broj armirano betonskih, te 15 željezno – rešetkastih.

-Na 10 kilovoltnim vazдушnim vodovima zamijenjeno je oko 500 stubova, a na niskonaponskoj mreži preko hiljadu. Pored stubova i ovjesne opreme, u prethodnom periodu zamijenjen je i dotrajli provodnik, pri čemu je ugrađeno oko 800 kg AL- Fe užeta i 16.500 metara samonosivog kablovskog snopa različitih presjeka. S obzirom da je naš osnovni zadatak da mrežu i objekte pripremimo za predstojeća opterećenja i da preduprijedimo eventualne kvarove i prekide u napajanju, potrudili smo se i da obavimo aktivnosti na uklanjanju rastinja i drveća u trasi vazдушnih vodova, što je jedan od prioritarnih poslova, jer je to jedan od faktora koji pravi najviše problema i prouzrokuje kvarove na nadzemnim vodovima. Uspjeli smo da pročistimo skoro desetak kilometara trase – kazao je Živković.

Prema njegovim riječima, glavna i prioritarna aktivost trenutno je rekonstrukcija 10 kilovoltnog voda „Borovica“, koja je u punom jeku i u planu je da se završi do kraja mjeseca.

Završetak ovog objekta donekle su usporile obilne sniježne padavine krajem novembra, koje su prouzrokovale velike probleme na području Regiona 7. Naime, usljed pada temperature mokri snijeg i led lijepili su se na provodnike, što je stvaralo dodatni teret i prouzrokovalo veliki broj

kvarova.

-Dolazilo je do prekida provodnika, pada drveća na provodnike u šumovitim predjelima gdje su koridori vodova, a ponegdje i do lomljenja stubova. Na području regiona je tih dana polomljeno oko 15-tak drvenih stubova. To je prouzrokovalo prekide u napajanju seoskog područja Pljevalja i Žabljaka, a bez električne energije bila je i šavnička opština. Naše ekipe su danonoćno radile na identifikaciji mjesta kvara, a zatim na otklanjanju kvarova i privremenoj sanaciji hvarija radi uspostavljanja redovnog napajanja cijelog područja. Sve ekipe i svaki zaposleni pojedinačno uložio je maksimalne napore da se u roku od nekoliko dana normalizuje napajanje električnom energijom na cijelom području Regiona 7 – istakao je Veselin Živković.

REGION 5

Poplave ugrozile sistem

Nakon završetka turističke sezone u Regionu 5 su se, pored aktivnosti na realizaciji Plana održavnja za ovu godinu, posvetili i realizaciji Plana popisavanja opreme u trafostanicama, kao i pružanju pomoći ekipama na uzorkovanju ulja. Nakon obilaska svih TS, MBTS, i BTS, na red su došle i brojne stubne trafostanice, koje su takođe gotovo sve obišli i popisali opremu u njima.

Mladen Popović, šef Službe održavanja Regiona 5, kaže da su im izašli u susret zaposleni u Službi mjerenja koji su im pomogli da maksimalno iskoriste vrijeme čak i u periodu očitavanja mjernih mjesta.

- Koordinacija aktivnosti između službi je u ovom zahtjevnom poslu, gdje su bila potrebna česta isključenja, pokazala da je to dobra pretpostavka za efikasan i djelotvoran rad – istakao je Popović dodajući da su im naporan rad sredinom novembra dodatno otežale vremenske neprilike koje su prouzorovale brojne probleme širom regiona.

- Poplave koje su tih dana zadesile Region 5, podigle su na noge kompletnu Službu održavanja koja je bila u pripravnosti 24 sata. Nezapamćena kiša i olujni vjetar kao da nijesu bili dovoljni, već su i ogromne količine vode koje su se slivale padinama Orijena i Lovćena, takođe doprinosile da pojedini djelovi Herceg Novog i Kotora budu potpuno pod vodom – kaže Popović navodeći da su u drugoj polovini novembra imali preko 120 intervencija na niskonaponskoj mreži i na 10 kilovoltnim dalekovodima.

- Velike bujice su nanijele znatnu štetu niskonaponskoj mreži, uzrokujući odrone koji su oštetili stubove i ormara sa elektro opremom. Izuzetno brza reakcija ekipa

Održavanja na isključenju niskonaponskih kablovskih razvodnih ormara je doprinijela da se izbjegnu teške i opasne havarijske situacije i dugotrajna beznaponska stanja. Imali smo odličnu saradnju sa vatrogasnim ekipama, a isključenja brojnih poplavljenih stambenih objekata i nekoliko hotela na inicijativu njihovih vlasnika su znatno olakšala rad drugim službama u ovim opštinama. U trenucima kada se voda počela povlačiti a ormari sušiti na red je došlo i saniranje znatnog broja priključnih ormara. Traženje kvarova na kablovima pomoću ispitnog vozila, izrada niskonaponskih spojnika i kablovskih završetaka je bio rutinski posao – ističe Popović dodajući da su uspješno otklonjeni i veći kvarovi na dijelu poluostrva Luštica, kako na NN mreži, tako i na dalokovodima. Na tom području su usljed velikih atmosferskih pražnjenja pregorijevali visokonaponski osigurači, katodni odvodnici prenapona, tako da je zamijenjen veliki broj ovih elemenata, a sanirana su i Al Fe užad i vršeno zatezanje mreže.

Nakon saniranja brojnih kvarova i smirivanja situacije sa poplavama, ekipe Održavanja su se, prema riječima Popovića, vratile tekućem održavanju, tako da se trenutno izvode radovi na niskonaponskoj mreži „Orahovac“, NN mreži „Karmen“, 10 kilovoltnom dalekovodu „Kameno-Ubli“, DV 10 kV „Mokrine –Kruševice“ i DV 10 KV „Krivošije“. Pored toga, u cilju pripreme 10 kilovoltne mreže za hladne i vjetrovite dane, na tim vodovima se trenutno radi zamjena izolatora i dotrajalih stubova, kao i postavljanje novih konzola.

Sve češća oštećenja kablova od strane investitora

Trpe i CEDIS i korisnici

U prethodnom periodu je više puta dolazilo do prekida u napajanju dijela potrošača Donje Gorice i Farmaka u Podgorici zbog oštećenja 10 kilovoltnog kabla "Nikšički put" od strane izvođača radova na izgradnji bulevara kroz Donju Goricu. U posljednjih nekoliko mjeseci ovaj kablovski vod je oštećen 15-tak puta i svaki put su potrošači sa tog područja više sati bili bez napajanja električnom energijom.

Nikola Živković, šef Službe održavanja Regiona 2, ističe da često oštećenje kablova od strane izvođača radova, ne samo da ostavlja bez električne energije dio korisnika koji se napajaju sa tog objekta, nego i stvara probleme našim ekipama koje se dodatno angažuju kako bi što prije otklonile kvar.

- Kada je kabl "Nikšički put" bio u prekidu 23. novembra u Donjoj Gorici, naše ekipe su sve do uveče radile na pronalazanju kvara. Nakon toga se moralo otvoriti mjesto prekida, tj. morao se razbijati i rezati asfalt, da bi se ugradile dvije kablovske spojnice i pustio napon korisnicima. Radovi su u potpunosti završeni tek u ranim jutarnjim satima i svi korisnici su dobili električnu energiju. Prekidi kablova nanose štetu našoj kompaniji, kako zbog neisporučene električne energije, tako i zbog dodatnog angažovanja ekipa na popravci kabla, te zbog angažovanja fizičkih radnika za iskope na mjestu prekida – kaže Živković.

Prema njegovim riječima, kablovi se oštećuju zbog nemarnosti izvođača radova koji su se u tim situacijama oglušili o naše insistiranje da se u zoni instalacija radovi uvijek moraju izvoditi na način da se vrši ručni iskop a ne bagerima.

-Većina izvođača se prije početka građevinskih radova obrati CEDIS-u za katastar elektroinstalacija. Ekipe Službe održavanja izlaze na teren, na licu mjesta identifikuju sve instalacije, a nakon toga se izdaje katastar u papirnoj formi ili na CD-u. U prapratnom pismu se

jasno naglasi da na navedenoj lokaciji postoje elektroinstalacije, imenuje se kontakt osoba iz CEDIS-a i daje im se kontakt telefon. Investitor, odnosno izvođač građevinskih radova može u svakom trenutku da kontaktira navedeno lice da ponovo izađe na teren i, ako je potrebno, prisustvuje izvođenju radova u zoni kablova. I pored toga, kablovi se oštećuju jer se iskopi, po pravilu, vrše bagerima – rekao je Živković i dodao da kablovske vodove oštećuju i izvođači radova na objektima koji nemaju potrebne saglasnosti i koji i ne traže katastar instalacija, što dodatno opterećuje, ne samo ekipe za opravku kabla, nego i ekipe za ispitivanje kablova i ekipe za manipulaciju .

Da bi se riješili navedeni problemi neophodno je, ka-

zao je on, da izvođači radova budu mnogo pažljiviji kod iskopa, naročito u zoni kablova i da se ti poslovi obavljaju uz stručni nadzor naših ekipa. U protivnom CEDIS će i dalje trpjeti materijalnu štetu zbog oštećenja podzemnih kablovskih vodova, a trpjeće i potrošači zbog prekida u snabdijevanju električnom energijom.

-Nadamo se da će u narednom periodu investitori i izvođači radova odgovornije i ozbiljnije pristupati svom poslu prilikom radova u zoni elektro instalacija da bi se prenebregli dugotrajni prekidi u napajanju korisnika – kaže Živković.

Pored problema na kableu “Nikšićki put”, prošlog mjeseca je i u TS “Momišići 6B” došlo do havarije na niskonaponskom bloku, nastale usljed kvara na NN kable koji napaja oko 200 potrošača u Dalmatinskoj ulici. Odmah je ugrađen novi niskonaponski blok i izvršena popravka kable da bi korisnici bili uredno napojeni električnom energijom.

-Svi objekti lokalnog elektrodistributivnog sistema, trafostanice 10/0,4kV, 10 kilovoltni dalekovodi i niskonaponske mreže se periodično obilaze od strane ekipa održavanja, a vrši se i godišnji remont i revizija ovih objekata u skladu sa Planom održavanja za tekuću

godinu. Distributivni sistem je specifičan i neminovno je da se dešavaju prekidi u napajanju električnom energijom, posebno prilikom loših vremenskih uslova. Tako je u svim sistemima – istakao je Živković i dodao: -Služba održavanja svakodnevno radi na održavanju i remontu elektroenergetskih objekata, kako bi se prekidi i kvarovi sveli na najmanju moguću mjeru. O svim aktivnostima u cilju kvalitetnijeg i pouzdanijeg napajanja električnom energijom se uredno i blagovremeno obavještavaju naši korisnici, tj. radovi se unaprijed najavljuju.

U Regionu 2, inače, ima oko 920 km vazdušne mreže i oko 480 km 10 kV kablovske mreže. Gradsko područje Podgorice napaja se kablovskom 10 kilovoltnom mrežom, dužine 381 km, a u Glavnom gradu ima 686 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV. Prethodnih godina niskonaponska mreža u gradskim i prigradskim područjima Podgorice, prigradskom području Danilovgrada, Zete i Tuzi kompletno je rekonstruisana kroz Projekat modernizacije mjerenja potrošnje i izvršeno je izmještanje mjernih mjesta, što je znatno uticalo na kvalitet napajanja i doprinijelo sigurnosti snabdijevanja, tako da su kvarovi na niskonaponskoj mreži svedeni na minimum.

Rekonstruisana dva važna DV 10 kV

Ekipa Službe održavanja su u prethodnom periodu završile radove na rekonstrukciji 10 kilovoltnog dalekovoda “Srpska” na kojem je zamijenjeno 40 drvenih stubova armirano-betonskim. Na ovom elektro energetsom objektu ugrađene su i metalne konzole sa silikonskim izolatorima i jedan rastavljač, dok su na DV 10kV “Lutovo sa Bioča” koji je detaljno običen, sanirani oštećeni čelično-rešetkasti stubovi i izvršena zamjena postojećih keramičkih izolatora silikonskim. Silikonski izolatori su, inače, savremeno rješenje za vazdušne vodove i prvi put se u CEDIS-u ugrađuju u Regionu 2. Na DV “Lutovo sa Bioča” je, u cilju pouzdanijeg

napajanja, urađena i kompletna rekonstrukcija TS “Kula-Pelev brijeg” u koju su ugrađena dva linijska rastavljača. Naime, ljetos je na ovom elektro energetsom objektu bilo dosta problema, pa je dolazilo do čestih prekida u napajanju pripadajućih korisnika električnom energijom, koji su se zbog toga gotovo svakodnevno žalili. Nakon navedenih radova na tom dalekovodu broj prekida je sveden na minimum. Dobra vijest je da ni prilikom nedavnih vremenskih nepogoda, praćenih jakim sjevernim vjetrovima i atmosferskim pražnjenjima, ovaj dalekovod nije ostajao bez napona.

Kreće projekat revitalizacije SN i NN mreže

Investicija za budućnost

U naredne dvije godine u srednjenaponsku i niskonaponsku mrežu uložiće se 22 miliona i 400 hiljada eura, što će omogućiti znatno kvalitetnije napajanje korisnika električnom energijom

Nakon što je Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda izvršila detaljan pregled ponude Konzorcijuma kojeg čine "Mezon" - Danilovgrad, "Electro Team" - Budva i "Ramel" - Nikšić i utvrdila da je ponuda ispravna, Crnogorski elektrodistributivni sistem je donio odluku o izboru najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke radova za potrebe Projekta revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske elektroenergetske mreže na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Sa navedenim konzorcijumom kao izvođačem radova zaključiće se okvirni sporazum na period od 24 mjeseca. Ukupna vrijednost predviđenih radova iznosi 22 miliona i 400 hiljada eura, a u prvih 12 mjeseci biće izvedeni radovi u vrijednosti od oko dvanaest i po miliona eura.

Projekat revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske elektroenergetske mreže počinje u februaru sljedeće godine, a on je, da podsjetimo, dio Plana investicija za period od 2019. do 2021. godine, kojim je predviđena realizacija investicionih projekata u iznosu od 81,6 miliona eura. Ovim trogodišnjim investicionim planom, urađenim na osnovu analize postojećeg stanja elektrodistributivnog sistema, definisani su pravci i dinamika daljeg razvoja distributivne mreže, odnosno prioritetni projekti u primarnoj i sekundarnoj mreži, kao i određeni razvojni projekti u cilju stvaranja uslova za priključenje novih elektroenergetskih objekata.

U naredne dvije godine kroz projekat revitalizacije SN mreže rekonstruisaće se 480 km mreže, što čini oko 13 odsto srednjenaponske nadzemne mreže, kao i oko osam hiljada stubnih mjesta. Rekonstruisaće se,

takođe, oko 990 km niskonaponske mreže i 28 hiljada stubnih mjesta. Značajan dio sredstava biće izdvojen za revitalizaciju mreže sa koje se napaja ruralno područje opština na sjeveru.

Realizacijom ovog, i za CEDIS i za korisnike distributivnog sistema, izuzetno značajnog projekta obezbijediće se pouzdanije i kvalitetnije napajanje električnom energijom, kao i manji broj prekida, a biće stvoreni i infrastrukturni preduslovi za priključenje novih korisnika.

NAŠA 2018.

Društveno odgovorno poslovanje

Za podršku zajednici izdvojeno 146 hiljada eura

CEDIS, kao kompanija koja svoj uspjeh ne mjeri samo ostvarenim poslovnim rezultatima, nego i onim što čini za dobrobit zajednice, je od osnivanja društveno odgovorna i aktivno učestvuje u životu zajednice. Naše društveno-odgovorne aktivnosti usmjerene su u nekoliko pravaca.

Cijeneći značaj obrazovanja za razvoj društva, u toku ove godine realizovali smo šest projekata, vrijednih 17.400 eura, u znak podrške obrazovno – vaspitnim ustanovama kojima smo omogućili kvalitetnije izvođenje nastave i stvaranje ugodnijeg ambijenta za boravak učenika i nastavnika, te sticanje praktičnih znanja i vještina i, na kraju, provjeru znanja kroz organizovanje takmičenja. Među ovim aktivnostima posebno se izdvojilo takmičenje "Energija u žici" koje je CEDIS organizovao sa Udruženjem nastavnika elektrotehnike, a podržalo ga je Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo prosvjete.

Crnogorski elektrodistributivni sistem je sa posebnim zadovoljstvom pokazao svoje društveno odgovorno poslovanje u onom osjetljivom području života kao što je zdravlje. Svojom donacijom u iznosu od 30 hiljada eura za osnivanje Baby friendly odjeljenja na Klinici za ginekologiju i akušerstvo, omogućili smo bolji rad Kliničkom centru Crne Gore kao najvećoj zdravstvenoj ustanovi u zemlji.

Naša kompanija prepoznaje i značaj sporta i sportista

koji na najbolji način promovišu našu državu, pa smo tako sa preko 50 hiljada eura podržali sportske klubove, saveze, sportske događaje i manifestacije.

Kao društveno odgovorna kompanija svoju viziju usmjerili smo i na podršku kulturi, kao važnoj grani koja doprinosi razvoju svijesti i pozitivnih navika ljudi i utiče na razvoj društva u cjelini. Za podršku projektima iz te oblasti izdvojili smo blizu 28 hiljada eura. Drugu godinu zaredom podržali smo Festival nacionalnih teataru regiona, što je omogućilo da zaposlenima podijelimo preko 200 karata za predstave koje su se izvodile u Crnogorskom narodnom pozorištu. Medijski su propačene i aktivnosti, vezano za kulturne događaje, kroz saopštenja, plaćeni prostor u medijima, na bilbordima i društvenim mrežama. Vjerujemo da je neophodno nesebično pomagati ovakve festivale i manifestacije koje uzdižu edukaciju mladih i doprinose razvoju kreativnog duha.

Podržali smo, cijeneći potrebe zajednice, sa 15 hiljada eura još četiri specifična projekta, a svoju humanost pokazujemo na djelu i kroz pomoć za liječenje i školovanje.

Na prvom mjestu su nam, ipak, naši zaposleni, o čijem profesionalnom i ličnom razvoju brinemo kroz obuke, stručna usavršavanja, treninge i seminare.

I u narednom periodu nastavićemo da sa jednakom posvećenošću podržavamo razvoj svoje zajednice jer smatramo da je to ne samo naša obaveza, već i privilegija.

